

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Fylke: Buskerud

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Hvirum

Emne: Låving

Bygdelag:

Oppskr. av: Andreas Røpeit

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Frants Michaelson, f. 1867 i Lon, sjömann til 1886 da han kom

til Rød, bondv. Mora fra Rød. SVAR

Joygve Liltveit, f. 1890 i Holmsten, levde barnåra på Knattvoll, ungdomsåra på Trondstad, sidan 1938 bondv på alle garden Liltveit.

A

1. F.M. brukte låv dei 2-3 første åra på Rød. Kjenner ikkje til at nokon har brukst det seinare. J.L.: Men vi var på Knattvoll, låva vi nei vi hogg opp og stikt. Det vart ikkje gjort regelmessig kvart år, herre nei ein hadde nok som skulle hoggast ned eller reinskast bort. Ein tok ikkje låvet fordi ein var i fornuft, men det var godt å ha til fôr. Det vart heilt sikkert stikt med låving i Hvirum for første verdskrigen.
2. Ein låva etter slatten (i.L.), tidleg på hausten (F.M.). Det var mest ask og rogn (F.M.) eller opp (i.L.) ein tok. Det heiter å låve, låving.
3. Dei hogg ned med oks og brukte kvistekniv. Rispelåv og i.kjens.
4. J.L. huggar helst at dei tok låv av tre som dei hogg ned, men kjenner og styving. F.M. styver mest dei åra han tok låv. På garden x det mange "skjer", og rundt dei stod

det mange gamle arktekkaller. Det var helst dei han tok. Dei viste at det må ha vorte laiva mykje på Rød for F.M.'s tid.

Kostje F.M. eller F.L. har noko nærare kjennskap til staving

5. Det var kjervelaur dei tok, Plåssalaur er ukjent.

5. F.M. kjørte kjerva inn om kuelden, det måtte ikkje komme lagg i dei ringene. Ynne vart dei turka på hjellor eller reist langs låveveggen. Etter F.L. skulle kjerva turka litt uto i rann for dei vart kjørt inn.

Srs teljemåte for kjero er ukjent,

6. Laurvet vart kjørt inn

7. Det var i innmarka dei tok laur, var dei rydda langs gjerde, "skjett" og bekkje.

F.M.: Mannfolka hogg og kvinnfolka kjerwa

F.L.: Det var nå helst mannfolkartuid;

Somajentene kunne vera med og kjerwa.

8. Laurvet lag på hjellor eller var reist langs veggen.

Det var helst sauen som fekk laur. F.L. har høyrte at hesten skulle ha eit kjero som maffor, men kjener ikkje til at det vart brukt nokon stad. Dette er heilt ukjent for F.M.

Ukjent kor mykje laur sauen fekk.

9. Kan ikkje svara noko visst på dette.

10. Ukjent. Men hesten er svært glad i alu (F.M.)

11-15. Ukjent.

B.

F.L.: Ukjent.

F.M.: På Feltrest var det st masse laurlaur, og kjortinga var så mykje at ho rann det saman. Og det var nok ikkje einaste staden dei gjorde det.